

Franckesche Stiftungen zu Halle

Centrum securitatis To gest, Swetlé wymalowánj, gak w samém gediném Bohu, a pokorném se gemu na wssecku ge' wuli oddánj a poddánj wssecka dokonalá ...

Comenius, Johann Amos

[Verlagsort nicht ermittelbar], 1632 [i.e. 1633]

Kap. XII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:hbz:ha33-1-228795](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:ha33-1-228795)

150 **powinności Bohu**

Niebo Maudrost strážá gest pfeď
očiťma wšelitého swého: Bůh sám
rozumi cestě gegi, a on toliko wš mī
sto gegi. Elowěku pak řek; **Ne**
Maudrost twá bárti se Pána! a ro-
zumnost twá, odstáupiti od zlého.
Job. 28. 21. 23. 28.

Kap: XII. O Powinno-
stech a znamených Bohu cele
oddaných Erdech.

W al w gíných pobožnosti čá
stách ráda marnost náše ffa-
leš protwodi, a místo prawdy pokrytí
stwi stawi, tak y w tom Bohu se
odewydáň. Přiblížugeme se ne-
gednau rty k Bohu a srdce wydále-
ně zůstává: Pakli přistupuge y o-
no k Bohu, newstupuge wšak: pro-
to je se sebe drží, a pustiti se sebe a
Ewori, nechce. Ale čím toho stla-
máwáme? Woha gístě nic: který
sám w sobě zůstává čím čimž gest
neproměnně, buď je w něm který
ewer odpočívá neb nic: ale sami se
be, po-

oddaných Srdcý. 150

be, potoge toho kteréhož se mnít w
Bohu požívá, se jbarugice. Pro
tož každému gest w tom se opactiti,
aby y w prarodě Boží celý byl, nic
j sebe sobě, o všem jiným Tworům,
nenecháváge. Za kterauž příči-
nou nyní, gals; působ práwě Bohu
oddaných bývá, vohledíme, aby to y
ja znamení, podobě nich; by se rozlu-
zomal, y ja Zrcadlo porocnosti, w
nich; by se cwičil, gedem každý msti
mohl.

Znamení
omplná Re-
signowaných
slau tato.

Předně tedy takowý Boží člo-
wěk, wjce gest w Nebi než na Ze-
mi, wjce s Bohem než s lidmi.

I
W stawění
se s Bohem
obíraj.

Přebývá syc w těle a w Swětě;
ale poněwad; se ani w gednom
ani w druhém nelocháznelj tu.

W těle jagisté přebývá, gako w pro-
páčené sobě na čas chalaupce: m-
nš; aby do wále Boží pokogně po-
byti mohl, sfectj gt sobě, opravuge, lá-
rá, podpírá, přitřívá; wse tu potře-
bě, nic l; bytčnosti. W Swětě
pak bydlj, gako na bogowisři, na

M IV.

nám;

152 Powinności Boha

němž od Boha postawen gest: w-
jdnycky se od řad, kde gals autol při
cházj, ohlédage, vdamně sobě před
Dáblem, a ginhmi nepřátely (ne
těla a pohodli geho, než hradu Swě
domi háge a bráně) počíná. Ale
wlastnj, domáčj, milj, geho byt w
Nebi gest, tdež Wěstankstwi swě a
Postlady swě má. Tot gest což Da
uid mluwj: Já Bože mág wjdny
ty s tebau gsem: Proto žes mne v-
gal za mau prawicy. Kohož bych
měl kromě tebe na Nebi a na Ze-
mi kromě tebe w žádném libosti ne-
mám. Byť pal y tělo y srdce mé
zhynulo, ty wšsal gsy diť můj ať na
wěky. (Zalm. 73. 23.)

2.
Gruntu
Prawdy při
wšem šetře
wj.

Druhě, o to gest zwlástinj a před
nj pče, aby wšli Boží a řadu
Sprawedlnosti při wšsech wě-
cech wprozumjwal, aby čeho se
bez wehplowánj držeti wěděl.
Nemůž jagisté trpěti, aby se wěcy a
řeči geho, na negistotách, (to gest
na domněnj, neb chjž spráwě, neb
négall

oddaných Srdcý 155

něgaťe wáſſni, své neb cizí, neb na
 (myſlu) zakládaly, gať ſyc wúbec w
 Swěťe bſwá: ale on gde wſſudy
 na grunt, aby co při každé wěcy Bo
 ži neb lidſtá ſprawedlnost, co pſiro-
 zený řád, co geho powinnost, co ſwě
 domj, co Zákon láſty, s ſebau neſe
 neb neneſe, wěděl a widěl, a podle to
 ho poſtupowal. Kterýž grunt
 prawdy při každé wěcy (gať daleko
 nedokonalost lidſtá dopauſſij,) ma
 ge, ſtogi na něm, aniž s něho k wůli
 wſſeho Swěta, buď odporům buď lá
 ſánjm, wſtupuge. A tak na ſtá-
 le wſſudy ſtawj, niſdež na piſtu; a
 prawda wſſech geho ſtuctá, ſlow, n
 myſlenj pawěſau geſt. To geſt
 čehož ſobě řádá Dawid: Deg mi
 Hoſpodine at chodim w prawdě
 twé, a poweug mne (Zal: 40. 12.)
 Jič. Miſoſrdenſtwj a Prawda at
 mne oſtkihagi (Zal: 40. 12.) To
 geſt, čehož po dnes pſiklad při ne-
 gedněch Swatých/ Bohu cele od-
 daných ſrdcých, widime.

Takowý tedp, neděla ſobě Zálo- 3
Samy
Bohem
 na

Snědomjm
se wázanj.

na, ani sam z sebe ani omšsem z
gimch/aby gim neb sobě k libosti
něco činil neb nečinil: než toliko
se Bohem swým a geho wůli wáže,
a libiti se řádnému nehládá, než sa-
mému Bohu: Proto že wj. že ge-
mu toliko na něm samém záleží.
Ne žeby z wmysla na lidi nebbal, a
gimi šhrdal (Neboť toho Krystowa
řichost a pokora s sebau nenese: N
brž igemně porauči, aby se každ
bližnímu libiti hleděl k dobrému/pro
wzdlání. (Řim. 15. 2.) a S: Pa
wel o sobě prawí, že se wšechněm li
biti wšplowal: (2 Kor: 10. 33.)
Ale že když se lidem zachowati we-
wšem nemůž (galož nemůž řádně)
tím se newáže. Dřem neformau
tj: na Bohu a geho lásce dosti ma
ge. Widj jagisté dobře Swět, že
gest wšechen imotanš/gednomu se
libi to/ ginému gině, nšbrž gedno-
mu a řěmuž gednát to gednát ono:
načej on pozoru dáwati, aby wšech-
něm vhowěl, nemá kdy, aniž mu gt
možné

možné tishc sforem na se bráti.
 Sednu tedy Krystovu nase vezme
 genš gest Sprostnost a vřimnost/
 tráci to mš vřime, vřsechném na odv
 rou, nehledě co se nelibi Smětu, neš
 co se libi Bohu: a to čině dosti má.
 Nebo komu Slunce svítili/ nemá
 pročby sobě Hvězd neb pochodni
 hledal: a komu Milost Boží přis
 tomná gest, proč by se na lidi, Ange
 ly, Dáblly, ohlédal? To gest což dš A
 postol: Kdybych se gestě lidem li
 bití hleděl/ Krystů služebníč bych
 nebyl. (Gal: 2. 10.) A opět, Mě
 g i negmenšší věc gest, abych od vás
 sauzen byl, a neb od lidstěho saudu
 (2 Kor: 4. 3.) On tedy lids necha
 ge, na Boha gen bedlivš pozor má,
 aby tam geg buď slowem, neb šic
 tizením swšim, věde, tam šfel, a co
 poraučš, to činil, na nte wšc nemysle
 gato aby byl š wšli Pánu swému.
 Protož kde Báh mluwš, tu on po
 šlauchá; kde mlčš, pozoruge: Šam
 tatě kde Báh porauči, mluwš; kde
 neporauči, mlčš. Woláti tam a
 před-

156 Powinnoſti Bohu

předchází, gde; Nemovali a nepřed
chází, negde; Zastavili se, stane n
on; Zeneli ho spě, gde spě: Dá-
wáli mu co, bíte: bíteš, wrach
zas: Wedeli geg t bogi, boguge: tá
želi vřítati, vřítá. Žiw gest do t u
mu žiwota necháwá, v mřá t dň v-
mřiti porauči. A tat t náwěšti
Božimu wsecko čině, zplňwá v wá
li Boží/a o žádný bteb nebezpečný
nezawadí, a se ne vrazí.

4
Kewšellit
wáli Boží
hotowost.

Čiwrtě, newybírá sobě nic, gal
by ho Pán Bůh wěsti měl, a co
gemu dáti neb nedati, co wžiti
neb ne wžiti: kam a k čemu ob-
rátiti, neb ne obrátiti: než říká:
Teď sem Pane Bože můj!

Poruč co chceš, nalož semnau gal
chceš, gen te wsemu což se ti líbí
poslyni. A tot gest ide náše do t o
nalož, te wšelitě Boží wáli wžiti
ty pohotowě státi; tak poslyšitě ob-
porně, gal libě wěch, i ruky geho přit-
gimati; a tak spěšnu bři t obnaže-
ni a nastaweni hřbetu třešchěmu.

gal

gaf hbiti bywame t w:razeni rufy
dawagichmu. A toť gest coť Da
uid dš: Podlé rady své wěd tunc;
a potom w sláwu přigmeš tunc/
(Zať: 73.24.) t. kudy teli tunc chceš
wěsti, nte nedbám, tdyž gen t sláwě
swe wěčné powedeš.

Něbrž (Pátě) o wěcy zewnitřní
dobré nestoj: Proto že se gich
bogj. A to pro přičiny tři, gme-
nowitě, že 1. Marné, 2. Pracné, a
3. nebezpečné gest vřiwání gich.

* Marné, Proto že gaf (Sfal-
maun dš.) nenasrji se oko hleděním
aři vcho slyšením: t. tdo se po wě-
cech Swěta poustij, ten nikdy a ni-
kde, načemby se stawěl, nenaléžá.

Sladomítáť gest mysl lidská a ne-
hyré oči, že stáru, peně, sláwy, lahů-
dek, vměni a Knih, a počem sye tdo
bychti, nikdy se nahleati nemůž:

Čim tdo n se má, čim se mu wse
chce; gako Wodnotedlný, čim wse
pige, a do sebe lege, čim n ice žijí.

Antž rozuměti chřeji lidé, že se ta ži-
nitrost

Seznátný
dobrých wo-
cy nečebání.

153 Powinności Bohu

znímost náše, ne přidáváním, než
gimáním, haš: rovně jako Dž
ne džívj přihazováním, než vbird
nsm, vhašen bžti máše.

Mo to pravdivě se pšivá, že což to
li zamiluges, žalosti proto poměge.
wice, nežli vrěšenj, glau toho gštá
žlussenj. Nebo zamilugesli tdo
starek, tē nic není než hledagichm ho
práce a nebezpečnstw, magichm
zaměstnání a starost, stracugichm
bolest a zauřání. Gest lep Dž
smola Srdce, osydlo Duse, bž
mē Těla, Zrádce a tat Pána
swého.

Statet co
gest ?

Gláwa co ? Zamilugesli slávu, aby mejn ginh
mi přednj neb syc slowaung byl, co
to gest než záwisti podnět, lidštěho
gazyka cerč, lehčá pára, nebezpečn
spara, a přihodslit se co lidštěho, tim
rozkoře hanba a smich? Zamilugesli
rozkoře, aby sobě w nich porwolowal
co to bude než sladčá hořkost, om
dění ged, weselé bláznovstw, re
mysli hrob Duse, nářaja těla, ná
straha summau wšeho álého, gest

Rozkoře co ?

com

onec wždycky gest pylán, hanba, a
 hanba. Zamilugešli Maudrost Maudrost
 wěťkau, a vměni hluboká, co ta
 kau než pke zmorang Labirynth, mo
 tu mučirna, past myslí, yst práce
 nezaplacugich? Mezj tim základ
 chý, zawišti, různice, a mnohých ne
 řadu. Zatochášli se w ptižni wňš přijeti lido
 lich, co to než dubnowé počash? šká, což
 Bedné nešťastné ptižhody wicher to
 porěšeni tobě rozmetati, gedno neo-
 patrně wypuštěné slowo, hořce ope-
 řiti můž. Po stítech Městských
 procházš, a hliněnný hrnec s mě-
 ňinným pohráwá, tdo towarýšsi s
 Syněgššim / di Sprach, Procož
 Bohu odemýdang člowěk, t tēm to
 tem nechwárá, nžbrž s Dawidem
 wěcy nad porkebu wňššich se wy-
 řižá, na strowničkém Božim opa-
 řeničkém, gako dječ ošlawené rád pke
 řáwage. (Žalm 131.) Nžbrž s A-
 burem aby bo zbytečnosti zachowal,
 a gen porkebu gemu dáwal, se mod-
 ři. (Přislo: 30. 8.)

6
 Naproti tomu ne tať se wěcy vtr
 D II. pňch, Berpužm
 Orlof.

160 Powinności Bohu
pach, gafo lidé Směšiti, šteji:
bud' ždaleka se gich ležage, proto
že wj že gich naň Bůh, leč k ge-
ho dobrému nedopustj. bud' i blši
ta nad nimi se traudě, proto že wj.
Je tdyž w tom pocwičen bude, rozko-
šné se owoce spravedlnosti i gemi
(Zid. 12. 11). Trpi tedy což Bůh w
jstládá wšeclo, odtud pat foli co pti
cházj: a trpi dobromyslně, proto že
právě trpělivost není, kdo sobě to kři-
ži wybírá, a gen co se mu widj, a po-
tud se widj, a od toho se widj, trpi.
Musj se mysl w Bohu zarditi,
aby gemu ku pocitivosti wšeclo co
i šlā, ptijsmala: Proto že Potog
nās, kterž w Bohu máme, w po-
korném raděgi bjd snāslenj, nežli
gich nechčěnj, žáleji. Kdo lépe wmi
trpěti, ten má lepši potog. Nebo
to gest žlowět kterž na zemi Křg
nalezi; Esm kdo pokorněgi trpi,
tjm gest patrněgi i wšg mčej, Smě-
ra Pán, Křstů Pšitel, dědic Diebe.
Nebo tat Křstus potoge hledati a
gej

oddaných Srdce. 10

žeg s stihati veit, bigichmu twáte
nasazowánim, berauchmu jutni, y
pláště necháwánim: Mucichmu gi
ti milti, y druhé přidáwánim, Neptá
rel milowánim, nenawistnjím do-
bře činěním, a za protivnjky se mo-
dlenim. (Mat. 6. 39.)

Tak kdo opravdowě Křesťan
obleče, nepohnuťedlný gest, w sa-
dém pokusseni. Nebo wěda on
je Bůh gest, který ho skrze ty té
snosti wěde, gde mu přimo, bez
ohlédání a kraucení se. Co swě-
tělá, škrti, brož, slibuge, bige, hladi-
lage, proš, nic na něm ani wyproš-
ti, ani myštrassiti, ani konclaucy, ne-
máže. Domofněby se zdálo aby
takowj byli, řdyby nebyli, a Swě-
sám na jawrdilost Kachšťau na-
hlage swědecmj tomu nedáwal.

A tot gest teprw práwě Křestanská
škálost, ani wodě ani ohni nerstupo-
wati. Ale kams ob nás odesla Kře-
stanská wdanost? Dbyčegně sobě
co prwnj Křystowi wčedlny poči-

D III.

náme.

7
Wypowědání
škálost.

162 Powinności Bohu

náme. Janu a Jakubů dosti gest,
 kterj s Krystem syc w Královstwi
 seděti hotowě gsau, a zatajugi se:
 ale tdyž se jim hotełho piti Kalich
 pláze, chauli se a tauli, rbl a pšti-
 cauffagi. Pakli pro hanbu a z oby-
 čege piti šibugi, tdyž ptičáze že
 jim Pán pšpige, přehagi w laut.
 Gini podobně wšickni Pána se aš
 do lámání chleba pšidržegi: geden
 ochotně sľauži, druhj co porkeba tu
 puge, ikeri mu w lánu odpotjwá;
 ttwrtj že ho neopustj pšisahá; gini
 zdali gá, zdali gá, pragi se. Mew
 jim tdyž se gimáni, wázáni, plwáni,
 mršťáni, na Křiži roztahowáni zati
 ná, tu se wšickni trati, různě přeha-
 gi, Boži prudkosti se diwí, že se toho
 nenadáli křagi, nad Hněwem Bo-
 žim pláči a kwiš. Co tu w pš-
 čině, gedině že srdce wstaweně a Bo-
 hu cele odewzdaně nebylo? Až tdyž
 křali; Ah my opustili sme wšicko,
 a šli sme za rebau (Mat: 19. 23.)
 wice domněni a chľauby neš praw-
 dy bylo. A tu gest obraz wšech
 náš

nás. Také my tat od Krysta se v-
čítá, a gho geho na se bráti, vmíme,
vstý totiz. Když zagiště nás Kry-
stus tiché, pokorné, poslušné, praco-
vitě, vřtřizované (Nebot w Křtži
musíme přivčastněni k němu býti,)
pláčej a k vůlčej míti chce, my me-
wsecko se wvolujeme. Ale gakt
Pokornj chceme býti, wšak bez po-
rupy: chudj bez nedostatku: poslu-
šnj, bez zahanbowánj; pracovitj
bez poru: Trpělitw, bez wtrpnosti: a
tat křtj míti bez křtžowánj, pláč bez
slz, sámuteč bez bolesti. Ale co pak
naposledy wsecko to bude? Larma'a
barwa bez prawdy. Protož poně-
wádž my se prawdivě od něho ne-
včime, také w něm prawdivě odpo-
činutj nenalézáme: A když se ho
nedržíme celým srdcem, také se po-
fog geho nedrží cele srdce našsich.

Wsmyslimež sobě.

Dřmá Ctnost, gest wdatnost a ⁸ smělá wstř-
neb smělost gegich w Bohu, je ^{dy dauffane}
tam Bůh káže, by do ohně a neb ^{liwost.}

DIV. do

134 Petwlnnostki Bohu
do wody bylo, gdau bez hruběho
rozpałowanj. A Prochy nesi,
ja Bohem gdauc? gemuš poněwadž
se wěcny přawem oddati, wědž je
w geho strážu gšau wěcně. A po-
něwadž Wšemohauch gest ten, ge-
hoš ruka ge přistirá, wědž je wšicni
žiwotě, y propast, raděgi Bohu a
jim vstupowati musęgi, nęst aby se
jim a spasenji gegich co odporněho
přihoditi mohlo. Necht se Dhně,
Meče, Wody, smrti leká, kdo Pána
Dhněm, Mečem, Wodau, smrti,
władnauchho nemá a nemá. Ale
tomu ten parwěau bęti se jafajal,
toho nepřátelě děštri na darmo se po-
taussegi. A toť gest nášse, kdož
Křistowi gšme, nad swět wěšši po-
tęsseni. Nechat wšech propastj wě-
tromě węgi, co nám do toho! Ten
kterž wětrám a moři rozkazuje
námí gest: ačoli časem dšime.
(Mat: 8. 26.) Nech se před námí hlu-
bina otmirá, a Farao nás do ni žene,
což na rě? Archa smlauren gde před
námí, a slauy borliwě Wlkošti geho
ja ná.

sa námi. (2. Mog. 14.) Nech nás
obstíjet wogsta, a s sauzi wúkol, což
na tom? Těch teekij s námi gsau wí
ce gest, nežli těch teekij proti nám.
(4. Kral: 6. 16.) Proč bych s Pe-
trem ldyž Pán káže po moři necho-
dit? Wím že ne wtonu. (Mat: 14.
28.) Wšbrj proč bych s Jonášem
ke dnu moře ldyž to Pán miji chee
nelerěl? Wím že opaskiet to, abych
nezahynul, mocen gest (Jonáš 2. a
3.) Proč bych se tkni mládenec do
ohně a pecy nessel, ldyž dobran Bo-
ha swého pti mám? Wím že wytr-
hnutí mne mocen gest, a byt y ne-
chěl wytrhnutí, učiniti wšak gá po
wínen gsem. (Dany: 3. 12.) Proč
bych se gámy swá bál, ldyž Angel
Hospodinů, který swám wšta zawá-
zati můj, semnan gest? (Dan: 6. 21.)
Proč bych do díry Bazalisskomy
sáhnutí, a neb s Eselmanu zápas-
ti, kde Wáh můj a woinnost má
káže, se oššchal? (Mat: 11. 8. 2. Kor:
13. 32.) Proč bych sobě s Petrem
kládati noh seržiti nebal? Proč
bych

166 **Powinnosti Bohu**

bych proto předce nespál? jdaž Báh
mág Angela mne k wyswobození ne
má? (Skut: 12, 6.) Summau Co
mi učiní Saul? Co Achab? Co Ge
jabel? Co Antioch? Co Nitro?
Wšak ne oni, než Stwořitel mág,
wytěl cžle řitworu mému, gichž ani
já sám nepřetvořím, ani mi gich žá
dný ne vzme a nepřidá: to geho, ne
to gegich, rukau dýchání mé gest:
Kdo mi bez wáše geho, wlas hlavy
mé řtřiwí? (Mat: 10, 30.)
Ale ó newěrní! ó newčasné chau
lostiwosti naši! třetíž na Bohi po
ručení horowt gíme syc lidem na o
či gjet, ale řdyby nehrozit: do wody
je pustiti, ale řdyby hluboká nebyla:
řřiz oheň prořtřit, ale řdyby náma
řdo, že páliti nebude, a že ostogíme,
řarutit! tak bez wřminet nikdež nic
Bohu nepauřříme. Ach nerozum!
Eložitě někdy dobrému, na hoře
řlowo ledecos wřříme: Bohu pak,
řřetřž neglepřři a sama prawda gž,
ani na mnohé mnohřmi přřisahami
a mnohřmi přřklady řarzené řá
mluwy,

mluvy, věřiti nechceme, lečby náma
při každé věci i novu i Dlebe sli-
bowal a přisahal. Dchoweg o
Bože přewrácenosti takowé, a deg
důvěrně k sobě srdce, aby chom prosiť
na twé Slowo za tebau strz oheň i
modu sli, i žiwotuli se to či i smrti
nynjši má, nic twého saudu ne před
chwcugice.

Wedle toho, ctowěl takowý wšdy ^{Se Pánem}
cky gest se Pánem Bohem spo- ^{Bohem i}
fogen, gať koli s njm neb giny ^{obližujm}
na kládá, nic mu w geho saudy ne ^{wšdy spo-}
wfracuge. Máli co dará Božich, ^{gem gest,}
tu pohodli a ozdobe těla neb mysl
sobě přidangch, lochá se w nich, ga-
to w Božich datich, a Pána Boha
chcáli. Paťli nemá, což by sje rád
měl, wěť je mu toho Pán Báh pro
to nedal, je potřeba není. Stogi
zagistě sylně na tom, je co koli ochrá-
ce geho kdobrému geho bžeti zná, sm
ho ani w nejmennším neobmešťá.
Dávali co giny, geho mina, tak
otom smysli, je oni toho gsau bod-
nějši,

Se Pánem
Bohem i
obližujm
wšdy spo-
gem gest,

168 powinności Boha
něgši. Patli nehodným dáwa, je
rudy buď dobrostivosti swau jstati
ge a přemocy chce, a neb je to pro
gich tím odděleni, a třeba na oswěd-
čení a hrozněgši potom odsauzení,
činj: Protož nežáwdj. sám rudy ně
galeho nepohodlj a nebezpečnstw
i přistěti gsa. Gato ani se nehně-
wá, kdj ho Báh meilami swými
stěžuje, ne všem wůli Boží ja swa-
rau, sebe ja hříšného, a y tě tážně ne-
hodného vžnawage, a ne swým rozu-
mem, než Boží proskredlnosti vší-
tečnost wěch swých wáže a míše.
Slidmi také, co koli činj, spokogen
gt. wěda je Báh gt. gemuž skogime
a padáme wšicknj, a kteržj sám to-
liko wšech nás činj y vmysly zná.
Dobrého člověka dobré gest zname-
nj, dobře wšeclo wyládari: a láspa
Krykoma bližnjho raděgi y sebe y
y ginch wmlauwati, nežli omlau-
wati, přikřwati než odkřwati, lito-
wati než wštmwati, věti než tšra-
ti, porauči: aniž se na toho rmi hně-
wati, leč sama na sebe. Wno^o pro
spěl

spěl kdo sandu o bližním w jawěšeni
 necháwati se naučil. Dlebo gakož
 nepotogné a pyšné myslí gest jname
 ni, na wšecky sobě sand osobowati z
 tak spořádaného srdce powaha gest,
 mjeti raděgi a smjeti, nežli wše-
 cko jdwihati, rozwižeti, překlaukati.
 Aniž na tom co štoduge člověk
 řdy co k němu nepřináleži, to miji,
 a tomu třech wšeccko wídi a sandi,
 aby wídel a sandil, necháwá. K to-
 mu, mže s sebau a s Bohem čint-
 ti, nemá řdy (lečby gemu dle povin-
 nosti něco náleželo) k gínym dohlé-
 dati: Proto že čím lépe člověk w
 sobě sám se zdržowati umi, čím sná-
 se nábožnost w srdcy obhági: a čím
 více z sebe k gínym wybijá, čím sná-
 se mysl nábožnost roztrausit.

Protož raděgi člověk Resp-
 gnowany s sebau pracuge sám,
 aby se sebe zmocnil / a těla swého
 cele Pánem byl. Wjone žagisté
 Želo v w Bohu oddaných těle na
 to k čemu se w Adamowi na mnadi

P

lo.

10
 W Proce-
 ni Žela pít-
 nost.

oddaných Srdcý 171

pročby se přijíš k lidem vinul
nech se křál, nech jim tagnosti swé,
wngew-mof. Swé tu povahu
má, že se domnívá ale nemít, a ne
rozuměti / gestli že o tom wšickni ne
wědi; Protož chlaubám konce ne-
ni. Tento pak ja wyrazené drží
poklady swé, gestli že o nich jiní wě-
di. A šne čehoby v lids hledal? Ra-
dy? Častěji člověku od člověka je
báwa hrada, wš. Dobrého zdání?
Zdání w pravdě snu poboné je w-
šicka prostřednost lidská gest, ro-
zumj. Mlčelivosti? Když on chce
aby čeho jiní newěděli, mlčí sám
negbšw / a co nebezpečného má, řád
němu nepraví. Ale Báh gl, Báh
sám, gehoť ja swé wnitřního swěd-
ka, ja swého důvěrného powědníka
ja swau tagnau radu, při wšem w-
šudu wšiwá: Od něhoť wš je n w
tágnostech srdch zachowán bude / w
radu wěrně wšiwá. Kteráž gemu (ne
podlé zdání, neť podlé nepřoměnitel-
né moudrosti) w každém bezcesti
cesty wšiwáním bude.

172 Porowinosti Bohu

12
Boha Mil-
ostiv.

Kad špe pobožný člověk p s gín-
mi mluví, o věcech svých p gi-
ných, a vřel takto pokorně, a toli-
ko pro vzdělání.

Boha pat tatowý člověk, galožto
stcowník/ ochránc a Dce svého
nehmilejšího a gediného, obitvá-
šně miluje, a miluje ho velikým
milovaním: t: je vřel vřelostí
srdce svého, a to samého, a to stále,
a to darmo, ne pro mzdu: nejen
byť lahodí a vřelostí krmí, ale
byť vřelostí horkne. Byť jagisté,
je milost bez bolesti nebyť: a slad-
kostí svých je Pán Bůh vřelostí
tomto bez horkosti nerozdává. Ga-
lož v pravdě/ Kdo toliko pro svůj
byť a vřel miluje, nájemní a
ne milovník gest. Lásko Boží či-
stá posranností něgakau ne napr-
měná, byť mluví. Duse tedy v Bo-
hu vřelostí pohřbená, buď se gi zro-
níť sladko neb horko, buď se se v
Nebe neb v Pěle wids, bez vřelostí
láskau k Bohu plápolá. Důbrý
láskau

lástau k Bohu se rozplyvá, něčeho
odtud nečekajich, w tu se toliko to
chagich, že gi Boha znáti, a gemu
slaužiti, dáno. Boha pravim, ge
muž wšickni inoroně slaužiti po-
winni; slaužiti wšak pro nemypa-
wiredlnau welebnost, y Angeli neho
dij: a gemuž w neposledně gšim
třeba řadu slaužiti. twice gest než
wšeho Swěta sláwu pospolu msti.
Z toho gde poslednj toto; což w
oně Písnj zpíwámě, že nic gim
což časně, newonj než což budau
ch wěčně. (Zai: 20.) A to proro, že
poznáwá a gahně w idi/že cokoli tu
pod Nebem gest, pomigegich gest: y
nenslawněgši a negporěšeněgši to-
šcko, potysřenuc se, odcház, mšaj
mizh, gako plnau ch woda. Což by
tedy sobě tu slibowal, fdež widi že se
ho stále nic držeti nechce? ba fdež
sám on, seč na chřistu, potwatt ne
máš? A zase čeho by se tu bál, fdež
každě strach, gen gako blesť mja, a
odtud mu kwsřkočeni každého o-

19
w vícech
toliko wěc
ných se roz-
chází.

P iij. Pamjati

74 Tjm se w Centrum Bož;ho
kamzenu nadege gest? Dne, nic čto-
wiel takowh, ani sfrelewánj ani tau-
lenj hodného newidj, edeteli wěčno-
sti. newidj. Ale wěčnost, sama ta
nesponalá wěčnost, ge^o se hodná jda
namj by myslit, onj by pracowal,
gegi by radost oželenjm jdegssich ra-
dosti, a muky podnítánjm jdegssich
muk, wylupowal. A to čint, kdy
kolt smrti postuče, a časnj tento št-
met bokini se s njm počne, rád
Měg se dobře Swěte řetna, od
eud se vbirá/a do wěčnosti to kraču
ge. Blahoslavenh kdo po těch
stupzich gda, tal; Swěta wpgde.

Kap: XIII. O Přostřed- tch k zachowánj se w Centrum Milosrdienstwj Bož;ho.

Prawěe gest což Žalm dsj
Hospodin Swatich swatich
nikdy neopaušci, na wěky w strážj
geho budan. (Žalm. 37. 28.) wšak
tal, gestli je y my takě neopauštime
Hospodina a jstráje geho newybíhá
me